

Bergische Universität Wuppertal
 Doktorandenkolloquium GIRPAM
 «*Scio me tibi grates inmodicas debere*»: Dank und Dankesgaben in spätantiker und mittelalterlicher
 Dichtung sowie umgebender Literatur
 09./10. September 2022

Camilla MARACCI

«*Male gratus et ad munera surdus*»: Das Geschenk und die (Un)dankbarkeit bei
 Ovid

2. Epistel: Phyllis an Demophoon

7. Epistel: Dido an Aeneas

Erstes *meritum*: Die Aufnahme des Fremden

29- *Unum in me scelus est, quod te, scelerate, recepi;*
 30 *Sed scelus hoc **meriti pondus** et **instar** habet*

55- *Nec moveor, quod te iuvi portuque locoque.*
 56 *Debuit haec **meriti** summa fuisse mei.*

107- *Quae tibi, Demophoon, longibus erroribus acto*
 108 *Threicios portus hospitiumque dedi*

89 *Fluctibus eiectum tuta statione recepi*

Zweites *meritum*: das Angebot des Königreiches

109- *Cuius opes auxere meae, cui dives egenti*
 114 ***Munera** multa dedi, multa datura fui,
 Quae tibi subieci latissima regna Lycurgi,
 Nomine femineo vix satis apta regi,
 [...]*

90 *Vixque bene audito nomine regna dedi*

Drittes *meritum*: das Angebot der Liebe

27- *Dic mihi, quid feci, nisi non sapienter amavi?*
 28 *Crimine te potui **demeruisse** meo.*

57- *Turpiter hospitium lecto cumulasse iugali*
 60 *Paenitet et lateri conseruisse latus.
 Quae fuit ante illam, mallet suprema fuisset
 Nox mihi, dum potui Phyllis honesta mori.*

115- *Cui mea virginitas avibus libata sinistris*
 116 *Castaque fallaci zona recincta manu.*

91- *His tamen **officiis** utinam contenta fuisset,*
 92 *Et mihi concubitus fama sepulta foret!*

Das Versprechen auf weitere *beneficia*

110 ***Munera** multa dedi, multa **datura** fui*

177 *Pro **meritis** et siqua tibi **debebitus** ultra*

10. Epistel: Ariadne an Theseus

12. Epistel: Medea an Jason

Die Aufzählung der *merita*

69- A! pater et tellus iusto regnata parenti
76 **Prodita** sunt facta, nomina cara, meo,
Cum tibi, ne victor tecto morere recurvo,
Quae regerent passus, pro duce fila dedi

141- Non te per **meritum**, quoniam male cessit, adoro.
144 **Debita** sit facta **gratia** nulla meo,
Sed nec poena quidem. Si non ego causa salutis,
Non tamen est cur sis tu mihi causa necis.

109- **Proditus** est genitor, regnum patriamque reliqui;
114 **Munus**, in exilio quodlibet esse, tuli.
Virginitas facta est peregrini praeda latronis;
Optima cum cara matre relicta soror.
At non te fugiens sine me, germane, reliqui;
Deficit hoc uno littera nostra loco.

21- Est aliqua **ingrato meritum** exprobrare voluptas:
22 Hac fruar, haec de te gaudia sola feram.

119- Numen ubi est? Ubi di? Meritas subeamus in alto,
120 Tu fraudis poenas, credulitatis ego.

191- Per superos oro, per avitae lumina flammae,
206 Per **meritum** et natos, **pignora** nostra, duos,
Redde torum, pro quo tot res insana reliqui.
Adde fidem dictis auxiliumque refer.
[...]

(199) **Dos** ubi sit, quaeris? Campo numeravimus illo,
Qui tibi laturo vellus arandus erat;
Arduus ille aries villo spectabilis auro
Dos mea, quam, dicam si tibi «redde», neges.
Dos mea tu sospes, **dos** est mea Graia iuventus;
I nunc, Sisyphias, improbe, confer opes.
Quod vivis, quod habes nuptam socerumque potentis,
(206) Hoc ipsum, **ingratus** quod potes esse, meum est.

Die *munera* und *dona* als Geschenke: Die Veränderung

5. Epistel: Oenone an Paris

143- Nec pretium stupri gemmas aurumque poposci;
146 Turpiter ingenuum **munera** corpus **emunt**.
Ipse, ratus dignam, medicas mihi tradidit artes
Admisitque meas ad sua dona manus.

16. Epistel: Paris an Helen

337- **Dona** pater fratresque et cum genetrice sorores
338 Iliadesque omnes totaque Troia **dabit**.

17. Epistel: Helen an Paris

65- **Munera** tanta quidem promittit epistula dives,
72 Ut possint ipsas illa movere deas.
Sed si iam vellem fines transire pudoris,
Tu melior culpa causa futurus eras.
Aut ego perpetuo fama sine labe tenebo,
Aut ego te potius quam tua **dona** sequar,

*Utque ea non sperno, sic acceptissima semper
Munera sunt, auctor quae pretiosa facit.*

Ausgabe zu Ovids *Heroides*: Bornecque-Prévost 1991

Versnummerierung: Palmer 1898